

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI PER A LA TRANSICIÓ ECOLÒGICA

- 9034** *Reial decret 699/2018, de 29 de juny, pel qual es declara àrea marina protegida el corredor de migració de cetacis del Mediterrani, s'aprova un règim de protecció preventiva i es proposa la seva inclusió a la Llista de zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani (Llista ZEPIM) en el marc del Conveni de Barcelona.*

Les aigües marítimes en què el Regne d'Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció localitzades al mar Mediterrani entre les costes de Catalunya i la Comunitat Valenciana i l'arxipèlag de les Illes Balears presenten un gran valor ecològic i constitueixen un corredor de migració de cetacis d'importància fonamental per a la supervivència d'aquests animals marins al Mediterrani occidental.

En aquesta franja d'aigües de la demarcació marina lleuantinobalear s'ha constatat la presència de rorqual comú (*Balaenoptera physalus*), que manté pautes migratòries, així com altres cetacis que no es regeixen per pautes migratòries definides, com són el dofí mular (*Tursiops truncatus*), el dofí ratllat (*Stenella coeruleoalba*), el dofí comú (*Delphinus delphis*), el cap d'olla comú (*Globicephala melas*), el cap d'olla gris (*Grampus griseus*), el catxalat (*Physeter macrocephalus*) i el zifi de Cuvier (*Ziphius cavirostris*); així com de tortugues marines com la tortuga careta (*Caretta caretta*), taurons i aus marines.

El denominat «Projecte Mediterrani per a la identificació de les àrees d'espècies d'interès per a la conservació dels cetacis al Mediterrani espanyol», publicat el 2004, fruit del conveni entre el llavors Ministeri de Medi Ambient i les universitats de València, Barcelona i Autònoma de Madrid, ja identificava aquest espai com una àrea d'interès especial pel fet de ser una ruta migratòria de cetacis.

L'estudi incidia en la necessitat de protegir aquesta zona atès que concentra una gran diversitat d'espècies de cetacis i atès que és d'una rellevància especial com a zona de pas migratori d'aquestes espècies cap a les seves àrees de cria i alimentació al nord del Mediterrani. Per a això, proposava la declaració d'aquest espai com a zona especialment protegida d'importància per al Mediterrani (ZEPIM) del Conveni de Barcelona.

Diversos estudis posteriors reiteren en les seves conclusions la importància i la singularitat d'aquesta zona marina per a espècies pelàgiques de cetacis i tortugues i recalquen la conveniència de protegir-la mitjançant la figura de la ZEPIM.

Els efectes sobre els cetacis que s'associen al soroll submarí són la interferència en la comunicació i la cohesió social, la interrupció d'activitats vitals com l'alimentació, la reproducció o la migració, l'abandonament d'hàbitats essencials, canvis en els patrons de natació i busseig, o l'impediment per a la detecció de predadors o altres perills (presència d'embarcacions o d'arts de pesca, etc.), i la desorientació i encallaments massius. Alguns d'aquests efectes fisiològics i de comportament derivats del soroll s'han apreciat també en tortugues marines, i poden comprometre la supervivència d'aquests rèptils marins.

Seguint els compromisos assumits pel Regne d'Espanya en diversos convenis internacionals ratificats pel nostre país, la declaració de nous espais marins protegits és una tasca a la qual s'ha concedit una gran importància i que ha experimentat un fort avanç en els últims anys.

Espanya és, des de 1976, una part contractant del Conveni per a la protecció del medi marí i la regió costanera del Mediterrani, fòrum creat en el marc de les Nacions Unides; a través del seu Protocol sobre les zones especialment protegides i la diversitat biològica al Mediterrani (d'ara endavant Protocol ZEPIM) s'estableix una llista de zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani, amb l'objectiu de salvaguardar hàbitats necessaris per a la supervivència, la reproducció i la recuperació de les espècies en perill, amenaçades, i segons el cas també endèmiques.

D'altra banda, en el marc del Conveni sobre la diversitat biològica (1992), que va establir nombroses recomanacions i resolucions d'interès per a la conservació dels ecosistemes marins, es van adoptar el 2010 les metes d'Aichi. Entre aquestes metes figura que l'any 2020 almenys el deu per cent de les zones marines i costaneres, especialment aquelles d'una importància particular per a la diversitat biològica i els serveis dels ecosistemes, s'han de conservar per mitjà de sistemes d'àrees protegides.

Així mateix, d'acord amb la Convenció sobre la conservació de les espècies migratòries d'animals silvestres, o Conveni de Bonn, es va aprovar a Mònaco el 1996 l'Acord sobre la conservació dels cetacis a la mar Negra, la mar Mediterrània i la zona atlàntica contigua (Acord ACCOBAMS); aquest acord el va ratificar el Regne d'Espanya el 1999, i el seu objectiu és reduir les amenaces a què es veuen sotmesos els cetacis en les aigües esmentades i millorar el coneixement que es té d'aquestes espècies. Concretament, l'annex 2 «Pla de gestió» de l'Acord ACCOBAMS disposa, al seu punt 3, titulat «Protecció de l'hàbitat», que «les parts s'han d'esforçar per crear i gestionar zones especialment protegides per als cetacis que corresponguin a les zones que serveixen d'hàbitat als cetacis i/o que els proporcionen recursos alimentaris importants. Aquestes zones especialment protegides s'han de crear en el marc dels convenis marins regionals (Conveni OSPAR, Conveni de Barcelona i Conveni de Bucarest), o en el marc d'altres instruments adequats».

En el nostre ordenament jurídic, la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, incorpora les directrius internacionals i la normativa europea en matèria de conservació de la biodiversitat. De conformitat amb el que estableix el seu article 6, li correspon a l'Administració General de l'Estat, a través de l'actual Ministeri per a la Transició Ecològica, l'exercici de les funcions a què es refereix la Llei esmentada, respecte a totes les espècies, els espais, els hàbitats o les àrees crítiques situats en el medi marí, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes en el litoral. Així mateix li correspon l'exercici d'aquestes funcions en la zona econòmica exclusiva, la plataforma continental i els espais situats als estrets sotmesos al dret internacional o en alta mar.

D'altra banda, la Llei 41/2010, de 29 de desembre, de protecció del medi marí, incorpora al dret espanyol la Directiva 2008/56/CE, de 17 de juny de 2008. Aquestes normes introdueixen l'obligació d'aconseguir un bon estat ambiental de les aigües marines europees mitjançant l'elaboració d'estratègies marines, amb l'objectiu final de mantenir la biodiversitat i de preservar la diversitat i el dinamisme dels oceans i els mars.

Totes les espècies de cetacis i tortugues marines que utilitzen les aigües d'aquest corredor estan incloses a la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial; a més, el rorqual comú, el catxalot comú, el cap d'olla comú, els dofins mular i comú i la tortuga careta són espècies catalogades en la categoria de «vulnerable» dins del Catàleg espanyol d'espècies amenaçades, totes dues llistes regulades al Reial decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament de la Llista d'espècies silvestres en règim de protecció especial i del Catàleg espanyol d'espècies amenaçades. Finalment, totes aquestes espècies estan incloses a la llista d'espècies en perill o amenaçades de l'annex II del Protocol ZEPIM, per a les quals indica que se n'ha de garantir el manteniment en un estat de conservació favorable.

Així doncs, les dades científiques aportades anteriorment, d'una banda, i l'aplicació de la nostra normativa, de l'altra, justifiquen i fan recomanable dotar d'una figura nacional de protecció aquest espai de corredor de migració de cetacis, així com la proposta d'incloure'l a la Llista ZEPIM, a més de la instauració d'un règim de protecció preventiva davant de les activitats que puguin posar en risc els seus valors naturals.

Concretament, i en relació amb el règim de protecció preventiva, aquest Reial decret recull una sèrie de mesures que es consideren concordes amb els principis de necessitat, eficàcia i proporcionalitat, i, igualment, proporciona seguretat jurídica, tot això a l'empara del que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. La regulació assegura la certesa dels destinataris i conté les mesures necessàries i proporcionals per aconseguir objectius de primer interès

ambiental i per acomplir els compromisos internacionals adquirits pel Regne d'Espanya en aquesta matèria.

L'àrea que es proposa com a àrea marina protegida és una franja contínua d'aigües marítimes en què Espanya exerceix sobirania, drets sobirans o jurisdicció d'una superfície calculada de 46.385,70 km² i d'uns 85 km d'amplada mitjana, que se situa entre la costa catalana i valenciana, i l'arxipèlag balear. D'altra banda, l'àrea marina que es proposa incloure a la Llista ZEPIM correspon a la mateixa superfície, excepte l'espai marí de la ZEPIM de les illes Columbretes, que ja gaudeix d'aquesta figura de protecció en el marc del Conveni de Barcelona.

Aquesta àrea s'estén pel nord dins de les aigües de sobirania espanyola a l'altura del cap de Creus, a Girona, fins al cap de la Nau, a Alacant, pel sud; per l'est, recorre paral·lela les costes de les illes d'Eivissa, Mallorca i Menorca, a una distància d'uns 13 km; i per l'oest, també paral·lela a les costes catalana i valenciana, es manté a uns 38 km de distància mitjana.

L'espai marí, incloses les aigües en què està integrat, el fons i la columna d'aire suprajacent constitueixen un ecosistema de gran importància i molt vulnerable, on hi ha espècies de gran valor.

S'ha d'aclarir que, segons el que estableix el Protocol esmentat, el procediment per establir un espai ZEPIM i incloure'l a la Llista ZEPIM requereix que l'Estat membre presenti una proposta davant el Conveni de Barcelona perquè la consideri.

A més, el Protocol ZEPIM estableix que, perquè es pugui formalitzar la proposta per incloure aquest espai marí a la Llista ZEPIM, s'han de complir dos requisits previs:

Que en l'espai estiguin presents algunes de les espècies incloses a la llista d'espècies en perill o amenaçades de l'annex II del Protocol, per a les quals se n'ha de garantir el manteniment en un estat de conservació favorable; i

Que l'espai disposi d'un règim de protecció reconegut per la part interessada, en compliment de l'annex I del Protocol.

Igualment el Protocol estableix que les zones incloses a la Llista ZEPIM han de disposar d'un pla d'ordenació detallat que s'ha de presentar durant els tres anys següents a la inclusió a la llista, així com d'un pla de vigilància contínua. El pla de gestió que s'elabori per a aquest espai ha de complir les exigències de planificació del Protocol per a les zones ZEPIM.

En conseqüència, el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient va anunciar a la Conferència de les Parts del Conveni de Barcelona que es va dur a terme a Atenes el febrer de 2016 la intenció de dotar aquest espai marí d'una figura de protecció i de sol·licitar-ne la inclusió per a la declaració com a ZEPIM.

Per això, segons el que s'ha exposat anteriorment, i d'acord amb el principi de transparència i eficiència, s'aprova aquesta norma, que s'ha sotmès en la seva tramitació a consulta del Consell Assessor de Medi Ambient, de la Comissió Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, del Consell Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, de la Conferència Sectorial de Pesca, i a audiència i informació públiques, en compliment dels articles 16 i 18 de la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient, i de l'article 26.6 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.

En virtut d'això, a proposta de la ministra per a la Transició Ecològica, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 29 de juny de 2018,

DISPOSO:

Article 1. *Declaració del corredor de migració de cetacis del Mediterrani com a àrea marina protegida.*

1. Es declara la zona marina «corredor de migració de cetacis del Mediterrani» com a àrea marina protegida (AMP), d'acord amb el que estableixen l'article 33 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, i l'article 27.1 de la Llei 41/2010, de 29 de desembre, de protecció del medi marí, així com en aplicació de l'article II, punt 3, apartat c) de l'Acord sobre la conservació dels cetacis a la mar Negra, la mar Mediterrània i la zona atlàntica contigua (Acord ACCOBAMS) i de l'article 3 de l'annex 2 d'aquest Acord.

2. La zona ocupa una superfície estimada de 46.385,70 km², segons el Sistema de Referència Terrestre Europeu (ETRS89), projecció UTM, fus 31; la cartografia d'aquesta àrea declarada com a AMP figura a l'annex.

3. La zona comprèn la totalitat de l'espai marí, incloses les aigües en què està integrat, el llit, el subsol i els recursos naturals que hi ha dins dels límits que estableixen les coordenades geogràfiques següents:

Coordenades dels vèrtexs de l'espai marí proposat:

ID	Longitud (ETRS-89)	Latitud (ETRS-89)
1	003° 39' 02,002" E	42° 18' 57,294" N
2	003° 39' 02,026" E	41° 54' 15,252" N
3	003° 30' 32,060" E	41° 37' 36,567" N
4	003° 15' 18,370" E	41° 23' 05,374" N
5	001° 34' 43,766" E	40° 42' 21,785" N
6	000° 33' 27,757" E	40° 00' 55,698" N
7	000° 20' 21,559" E	39° 30' 07,070" N
8	000° 20' 21,559" E	38° 49' 44,729" N
9	000° 30' 05,254" E	38° 39' 59,379" N
10	000° 47' 59,476" E	38° 39' 59,379" N
11	001° 00' 00,398" E	38° 50' 03,331" N
12	001° 00' 25,212" E	39° 19' 01,812" N
13	001° 40' 02,495" E	39° 28' 42,075" N
14	002° 16' 09,853" E	39° 51' 21,986" N
15	004° 04' 31,926" E	40° 34' 13,067" N
16	004° 33' 24,766" E	41° 06' 51,050" N

Article 2. *Règim de protecció preventiva.*

1. Amb la finalitat de garantir que no hi hagi una minva de l'estat de conservació de les espècies presents en aquest espai, s'aprova l'aplicació d'un règim de protecció preventiva. Aquest règim de protecció preventiva consta de les mesures següents:

a) No es permet l'ús de sistemes actius destinats a la investigació geològica subterrània, tant per mitjà de sondes, aire comprimit o explosions controlades com per mitjà de perforació subterrània, a l'àrea compresa a l'article 1, excepte les relacionades amb permisos d'investigació o explotació en vigor.

b) Queda prohibit qualsevol tipus d'activitat extractiva d'hidrocarburs, excepte les relacionades amb permisos d'investigació o explotació en vigor.

2. Les infraccions del règim de protecció preventiva que estableix l'apartat 1 d'aquest article estan sotmeses al règim sancionador que estableixen el títol VI de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, i la Llei 41/2010, de 29 de desembre.

Disposició addicional primera. *Proposta al Conveni de Barcelona de la inclusió d'aquesta AMP corredor de migració de cetacis del Mediterrani a la Llista ZEPIM.*

1. Es proposa a la secretaria del Conveni per a la protecció del medi marí i la regió costanera del Mediterrani (Conveni de Barcelona) la inclusió de l'AMP «corredor de migració de cetacis del Mediterrani» a la Llista de zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani (Llista ZEPIM), a excepció de l'àmbit territorial de la ZEPIM Illes Columbretes, atès que aquest espai protegit ja està inclòs a la Llista ZEPIM.

2. A aquests efectes, es dona trasllat del formulari oficial al Centre d'Activitat Regional per a Àrees Especialment Protegides del Pla d'acció del mediterrani (RAC/SPA) del Conveni de Barcelona, per a la seva consideració i, si s'escau, inclusió a la Llista ZEPIM.

Disposició addicional segona. *Adaptació a l'estratègia marina per a la demarcació marina llewantinobalear.*

Les mesures que s'estableixin en el pla de gestió corresponent s'han d'adaptar, en cas que sigui necessari, al que disposa el programa de mesures de l'estratègia marina per a la demarcació marina llewantinobalear, elaborada d'acord amb les prescripcions de la Llei 41/2010, de 29 de desembre.

Disposició addicional tercera. *Dret internacional.*

L'aplicació de les disposicions d'aquest Reial decret s'ha de dur a terme sense perjudici de les llibertats de navegació, sobrevol i estesa de cables submarins en els termes que preveu el dret internacional, especialment la Convenció de les Nacions Unides sobre el dret del mar i altres convenis internacionals i les seves resolucions aplicables.

Disposició addicional quarta. *Activitats de defensa nacional i seguretat pública.*

S'ha de promoure la col·laboració entre els departaments ministerials afectats en el si de l'Administració General de l'Estat amb l'objectiu de garantir que les activitats que tinguin com a únic propòsit la defensa nacional i la seguretat pública es portin a terme, en la mesura del que sigui raonable o factible, d'una manera compatible amb els objectius d'aquest Reial decret, de manera que les decisions que es puguin adoptar eventualment en relació amb l'execució d'activitats de defensa nacional i seguretat pública no es prenguin sense obtenir el parer del Ministeri per a la Transició Ecològica, almenys en l'elaboració dels protocols militars.

Disposició addicional cinquena. *Dotacions i despesa.*

Les mesures incloses en aquesta norma no suposen un increment de dotacions, retribucions o altres despeses de personal.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.23a de la Constitució, i en exercici de les competències estatals de desplegament i execució en relació amb espècies, espais, hàbitats o àrees crítiques situats al medi marí.

Disposició final segona. *Habilitació normativa.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de l'habilitació normativa que reconeixen la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, i la Llei 41/2010, de 29 de desembre, de protecció del medi marí.

Disposició final tercera. *Vigència.*

Les mesures que estableix aquest Reial decret es mantenen en vigor fins a l'aprovació del pla de gestió corresponent, que s'estableix en el termini màxim de tres anys a comptar des del moment en què s'inclou aquest espai marí a la Llista ZEPIM.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 29 de juny de 2018.

FELIPE R.

La ministra per a la Transició Ecològica,
TERESA RIBERA RODRÍGUEZ

ANNEX

Delimitació de l'espai

Àrea marina protegida

Corredor de migració de cetacis del Mediterrani


ÀREA MARINA PROTEGIDA (APM)
"CORREDOR DE MIGRACIÓ DE CETACIS DEL MEDITERRANI"
